

Sygn. akt I ACa 706/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Mirosław Ożóg (spr.)
Sędziowie:	SA Marek Machnij SA Dariusz Janiszewski
Protokolant:	stażysta Krzysztof Domitrz

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2015 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko Skarbowi Państwa - Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego w G., P. M. i (...) (...) (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

na skutek apelacji pozwanego Skarbu Państwa - Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 25 kwietnia 2014 r. sygn. akt I C 1729/12

oddala apelację.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt I ACa 706/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie z powództwa (...) Sp. z o.o. w W. przeciwko Skarbowi Państwa –Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego w G. zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w W., P. M., (...) (...) (...) Sp. z o.o. w Ł. o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji, zwolnił spod egzekucji samochód marki M. (...) typ (...) C(...)C, nr rej. (...), zajęty u dłużnika (...) Sp. z o.o. w K., przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim J. B. w sprawach egzekucyjnych z wniosku: Skarbu Państwa –Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w G. –sygn. akt KM 789/12 i KM 1877/12, (...) (...) (...) Sp. z o.o. w Ł. –sygn. akt KM 3573/11 (pkt I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie, w szczególności w odniesieniu do pozwanego P. M. (pkt II), zniósł wzajemnie pomiędzy stronami obowiązek zwrotu kosztów procesu (pkt III).

Sąd Okręgowy ustalił, że (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (jako finansujący) w dniu 12 sierpnia 2009 r. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. (jako korzystającym) umowę nr (...) finansowania operacyjnego, przedmiotem której był pojazd marki M. (...) typ (...) (...) 4 (...), rok produkcji (...), nabyty przez powoda w dniu 12 sierpnia 2009 r., a następnie, w dniu 13 sierpnia 2009 r. zarejestrowany pod nr (...).

Według ustaleń Sądu Okręgowego w Gdańsku w dniu 16 października 2012 r., w sprawie KM 1799/10, doszło do zajęcia, jako znajdującej się w posiadaniu dłużnika (...) Sp. z o.o., ruchomości w postaci samochodu osobowego, koloru czarnego, marki M. (...), rok produkcji (...), nr rej. (...), wymienionego w protokole zajęcia. Obecna podczas dokonywania zajęcia pełnomocnik dłużnika J. Ł. oświadczyła, że zajęta ruchomość stanowi własność dłużnika oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Jednocześnie zajęta ruchomość pozostawiono we władaniu J. Ł., oddając pojazd pod jej dozór, co J. Ł. potwierdziła swoim podpisem na protokole zajęcia.

Sąd Okręgowy następnie ustalił, że w dniu 22 października 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim J. B. dokonał nowego zajęcia zajętego w dniu 16 października 2012 r. pojazdu przez zaznaczenie go w protokole zajęcia z dnia 16 października 2012 r.:

-w sprawie KM 2027/10, na zaspokojenie wierzytelności w kwocie 9.457,71 zł przypadającej wierzycielowi P. M. od w/w dłużnika na podstawie wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku z dnia 19 marca 2010 r., sygn. akt IV GC 1285/09;

-w sprawie KM 789/12, na zaspokojenie wierzytelności w kwocie 18.014,17 zł przypadającej wierzycielowi Skarbowi Państwa - Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego w G. od w/w dłużnika na podstawie tytułu wykonawczego z dnia 5 kwietnia 2011 r., sygn. SM 5/427/11;

-w sprawie KM 1877/12, na zaspokojenie wierzytelności w kwocie 1.643,70 zł przypadającej wierzycielowi Skarbowi Państwa - Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego w G. od w/w dłużnika na podstawie tytułu wykonawczego z dnia 6 marca 2012 r., sygn. SM 5/280/12;

-w sprawie KM 3573/11, na zaspokojenie wierzytelności w kwocie 9.739,09 zł przypadającej wierzycielowi (...) (...) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. od w/w dłużnika na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 30 sierpnia 2011 r., sygn. akt XIII GNc 3004/11.

Jak ustalił Sąd pierwszej instancji zawiadomienie o nowym zajęciu spornej ruchomości w w/w sprawach doręczone zostało powodowi w dniu 29 października 2012 r. Tego samego dnia powód otrzymał również zawiadomienie o zajęciu w dniu 16 października 2012 r. w/w ruchomości w sprawie egzekucyjnej KM 1799/10 z wniosku wierzyciela P. M. przeciwko dłużnikowi prowadzonej na podstawie tytułu wykonawczego - wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku z dnia 2 grudnia 2009 r., sygn. akt IV GC 1321/09 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 13 maja 2010 r. oraz wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku z dnia 13 listopada 2009 r., sygn. akt IV GC 1207/09 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 22 grudnia 2010 r.

Sąd Okręgowy następnie ustalił, że w pismach z dnia 5 listopada 2012 r. powód wezwał P. M., Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w G. oraz (...) (...) (...) Sp. z o.o. do zwolnienia od zajęcia pojazdu marki M. (...) 4 (...), rok produkcji (...), nr rej. (...), wskazując, że przedmiotowy pojazd stanowi własność powoda, a (...) Sp. z o.o. jedynie użytkuje pojazd na podstawie zawartej umowy leasingu. Do przedmiotowych wezwań powód dołączył kopię faktury VAT, stanowiącą podstawę nabycia pojazdu przez powoda oraz odpis z KRS.

Według ustaleń Sądu pierwszej instancji w związku z wezwaniem powoda do zwolnienia od zajęcia, pełnomocnik wierzyciela P. M. w piśmie z dnia 29 listopada 2012 r. skierowanym do powoda potwierdził, że pozwany wyraża zgodę na zwolnienie od zajęcia w/w pojazdu, zajętego w toku postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 2027/10 oraz KM 1799/10. Przedmiotowe pismo wysłane faksem oraz pocztą powód otrzymał odpowiednio w dniu 28 i 31 stycznia 2013 r. Jednocześnie w pismach z dnia 29 listopada 2012 r. skierowanych w dniu 28 stycznia 2013 r. do

Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim J. B. cofnął wniosek egzekucyjny w sprawach KM 2027/10 i KM 1799/10 w zakresie egzekucji z ruchomości w postaci w/w pojazdu.

Jak ustalił Sąd Okręgowy pozwany (...) (...) Sp. z o.o. w piśmie z dnia 20 listopada 2012 r. podniósł, że z załączonego do pisma powoda ksero faktury wynika jedynie, że w sierpniu 2009 r. powód nabył przedmiotowy samochód będący obecnie przedmiotem zajęcia komorniczego, a nie wynika, że powód jest obecnie właścicielem. Pozwany wskazał również, że z treści protokołu zajęcia wynika, że samochód jest własnością dłużnika, a powód jest tylko współwłaścicielem. W konsekwencji pozwany uznał żądanie powoda za niezasadne. Przedmiotowe pismo powód otrzymał w dniu 26 listopada 2012 r.

Sąd Okręgowy następnie ustalił, że postępowanie egzekucyjne z ruchomości - samochodu marki M. (...), nr rej. (...) w sprawie:

-KM 789/12 oraz KM 1877/12 z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w G. jest zawieszona. Przy tym, wierzyciel po bezskutecznej I licytacji, wniósł o wyznaczenie terminu II licytacji.

-KM 3573/11 z wniosku (...) (...) Sp. z o.o. jest zawieszona. Przy tym, wierzyciel po bezskutecznej I licytacji, wniósł o wyznaczenie terminu II licytacji.

Natomiast egzekucja z w/w ruchomości w postępowaniu o sygn. akt KM 2027/10 oraz KM 1799/10 została umorzona na wniosek wierzyciela złożony w dniu 30 stycznia 2013 r., postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim z dnia 8 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie przeprowadzonych dowodów w postaci załączonych do akt sprawy dokumentów, których autentyczności i prawdziwość nie była kwestionowana przez strony.

W ocenie Sądu pierwszej instancji roszczenie powoda wobec pozwanych Skarbu Państwa –Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w G., P. M., (...) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł., tj. w zakresie, w jakim powód podtrzymał żądania pozwu zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji powołując się na art. 841 § 1 i § 3 k.p.c. zwolnił spod egzekucji opisany wcześniej samochód, zajęty u dłużnika w w/w sprawach egzekucyjnych, o czym orzeczono w punkcie pierwszym sentencji wyroku. W ocenie Sądu a quo powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji stanowi środek merytorycznej obrony osoby trzeciej, której prawa zostały przez egzekucję naruszone. Powództwo ekscydencyjne, w przeciwieństwie do powództwa opozycyjnego, nie jest ukierunkowane na zwalczenie tytułu wykonawczego, ale zmierza do przeciwstawienia się prowadzeniu egzekucji z określonego przedmiotu. Powód zasadnie wystąpił z żądaniem tego typu ochrony i uczynił to w przepisany terminie.

Sąd Okręgowy zgodnie z dyspozycją art. 841 § 1 k.p.c. , a contrario oddalił powództwo w pozostałym zakresie, tj. jak w punkcie drugim wyroku, w stosunku do pozwanego P. M.. Powództwo ekscydencyjne ma na celu wyjęcie spod egzekucji, więc zapobieżenie możliwości zaspokojenia wierzyciela. Nie może być zatem wytoczone po zakończeniu postępowania egzekucyjnego i staje się bezprzedmiotowe, jeśli w toku postępowania wszczętego na podstawie art. 841 § 1 k.p.c. ostatecznie zakończone zostało postępowanie egzekucyjne wobec rzeczy ruchomej.

Sąd Okręgowy w punkcie trzecim wyroku, kierując się poczuciem słuszności oraz mając na uwadze fakt częściowego uwzględnienia powództwa zniósł wzajemnie pomiędzy stronami obowiązek zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł pozwany Skarb Państwa –Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w G., zarzucając mu:

1/ naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 841 § 3 k.p.c. mające istotny wpływ na wynik sprawy poprzez dowolne ustalenie, że powód wniósł pozew w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa;

2/ naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 843 § 3 k.p.c. mające istotny wpływ na wynik sprawy poprzez jego niezastosowanie, tj. ewentualne ustalenie daty wniesienia pozwu na podstawie zarzutów i dowodów zgłoszonych przez powoda w pozwie.

Wskazując na przytoczone zarzuty pozwany wniósł o:

1/ zmianę wyroku w zaskarżonej części, tj. w zakresie pkt 1 i 3 poprzez oddalenie powództwa w całości w stosunku do pozwanego Skarbu Państwa na koszt powoda;

ewentualnie:

2/ uchylenie zaskarżonego wyroku w pkt 1 i 3 oraz przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania;

3/ przeprowadzenie dowodu z potwierdzenia odbioru przesyłek:

-protokół nowego zajęcia ruchomości przez zaznaczenie w protokole, KM 789/12 z

dnia 22 października 2012 r.,

-protokół nowego zajęcia ruchomości przez zaznaczenie w protokole, KM 1877/12 z

dnia 22 października 2012 r.;

w każdym zaś przypadku:

(...)/ zasądzenie od powódki na rzecz Skarbu Państwa –Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Pismem z dnia 11 lipca 2014 r. powódka (...) Sp. z o.o. złożyła odpowiedź na apelację pozwanego, wnosząc o:

1/ oddalenie apelacji ;

2/ zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego Skarbu Państwa – Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w G. nie zasługuje na uwzględnienie. Chybiony jest bowiem zarzut naruszenia prawa procesowego, a mianowicie przepisu art. 233§ 1 k.p.c. w związku z przepisem art. 841 § 3 k.p.c. poprzez dowolne, nie znajdujące oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym ustalenie, że powódka wniosła pozew w terminie miesiąca od powzięcia wiadomości o naruszeniu prawa. Pozew opatrzony datą 26 listopada 2012 roku wpłynął do Sądu Okręgowego w Gdańsku 30 listopada 2012 roku, jednakże na kopercie zawierającej pozew wraz z załącznikami brak było datownika urzędu pocztowego (k- 94). Jednocześnie na załącznikach do pozwu , to jest na protokołach nowego zajęcia ruchomości przez zaznaczenie w protokole sporządzonych w dniu 22.10, 2012 roku przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim (k-4,7, 10, 13, 16, 19, 22, 25, 28, 31, 34, 37), widoczna jest prezentata firmowa powódki z datą wpływu 29.10. 2012 roku. Z treści tych protokołów wynika, że były one doręczane nie pod adres siedziby powódki, lecz pod adres oddziału powódki w S.. Jeszcze przed wniesieniem odpowiedzi na pozew przewodniczący zarządzeniem z dnia 15 lutego 2013 roku polecił ustalenie daty i miejsca nadania przesyłki zawierającej pozew wraz z załącznikami (k- 187).

W odpowiedzi na pozew skarżący zarzucając niezachowanie przez powódkę terminu zawitego określonego przepisem art. 841 § 3 k.p.c. wywodził, że powódka dowiedziała się o zajęciu należącego do niej samochodu osobowego najpóźniej 26 października 2012 roku ponieważ w tym dniu do jej siedziby zostały doręczone protokoły zajęcia ruchomości sporządzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim w dniu 22 października

2012 roku. Pozwany załączył do odpowiedzi na pozew wydruk z systemu śledzenia przesyłek z którego wynikało, że przesyłka o numerze wskazanym na kopercie zawierającej pozew wraz z załącznikami została nadana w urzędzie pocztowym w dniu 28 listopada 2012 roku (k- 207). Z kolei Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustalił, że powódka dowiedziała się o zajęciu ruchomości w dniu 29 października 2012 roku a pozew został nadany w urzędzie pocztowym w dniu 28 listopada 2012 roku powołując się w tym zakresie na dokument nadesłany przez pozwanego a mianowicie wydruk z systemu śledzenia przesyłek Poczty Polskiej.

Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe z uwagi na niewykonanie zarządzenia przewodniczącego z dnia 15 lutego 2013 roku na k- 187. Z informacji P.P. Poczta Polska wynika, że przesyłka zawierająca pozew została nadana w urzędzie pocztowym nr 79 w W. w dniu 28 listopada 2012 roku (k- 601). Przedstawiciel pozwanego wnosił o przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci zwrotnych poświadczeń doręczenia powódce protokołów zajęcia ruchomości – samochodu stanowiącego własność powódki znajdujących się w aktach komorniczych, jednakże Sąd Apelacyjny przeprowadził dowód z kserokopii tych dokumentów załączonych do apelacji a sporządzonych przez skarżącego uznając, że nie ma wątpliwości co do wiarygodności sporządzonych przez pozwanego kserokopii tym bardziej, że ich treść jest zgodna z kserokopiami załączonymi przez powódkę do pozwu, Z dokumentów na karcie (...), 7, 10, 13, 16, 19, 22, 25, 28, 31, 34, 37, 533, 533v, 534, 534v wynika jednoznacznie, że protokoły zajęcia ruchomości doręczane były pod adres Oddziału powodowej Spółki w S. przy ul. (...) nie pod adres siedziby powódki w W. (odpis z KRS k- 568- 569). Natomiast na wszystkich załączonych do pozwu odpisach protokołów zajęcia ruchomości znajduje się pieczęć firmowa powódki z datą wpływu do jej siedziby w dniu 29 października 2012 roku. Prawidłowe były zatem ustalenia Sądu I instancji co do powzięcia przez powódkę wiedzy o zajęciu ruchomości w dniu 29 października 2012 roku i zachowaniu przez powódkę miesięcznego terminu zawitego zakreślonego przepisem art. 841§ 3 k.p.c. skoro pozew nadano w urzędzie pocztowym dnia 28 listopada 2012 roku.

Chybiony był także zarzut naruszenia przepisu art. 843 § 3 k.p.c. przez jego niezastosowanie w rozstrzyganym przypadku . Przepis ten dotyczy prekluzji zarzutów jakie powód powinien zgłosić już w pozwie a nie toku dalszego postępowania. W niniejszej sprawie powódka zgłosiła w pozwie zarzuty z których zamierzała skorzystać w toku postępowania. Zarzuty dotyczące uchybienia przez powódkę terminowi zawitemu zgłosił natomiast pozwany, lecz uzupełniające postępowanie dowodowe przeprowadzone przed Sądem Apelacyjnym wykazało, że zarzuty te nie były trafne.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Apelacyjny na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. oddalił apelację.